

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Director IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

" 10 "

Aliona SARGO 2023

Curriculum la disciplina

F.08.O.018 Relații valutar-financiare internaționale

Specialitatea: **41210 Finanțe și asigurări**

Calificarea: **Broker în asigurări**

Chișinău 2023

Aprobat la:

Ședința Consiliului metodico-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe, proces-verbal nr. 3 din "09" 10 2023

Director adjunct pentru instruire și educație

Angela BOTEZATU

Ședința catedrei "Finanțe", proces-verbal nr. 2 din "11" 09 2023

Șef catedră

Ala ROLLER

Actualizat în baza Planului de învățământ, aprobat prin OMEC nr. 339, din 18.05.2022:

1. Ana SPÎNU, doctor în științe economice, grad didactic superior, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
2. Nicoleta GLADCENCO, master în drept, grad didactic II, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Recenzenți:

1. Dinu GHERASIM, director general, Compania de Asigurări "Donaris Vienna Insurance Group" SA
2. Liviu MIRAUTA, manager în asigurări, Compania de Asigurări "Moldasig" SA
3. Sergiu ȘOIMU, director „First Audit International” SRL

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	6
IV. Administrarea modului	6
V. Unitățile de învățare.....	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrări practice recomandate	8
IX. Sugestii metodologice.....	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului.....	10
XII. Resurse didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Unitatea de curs "*Relații valutar-financiare internaționale*" este una fundamentală, teoretică cu caracter aplicativ. Conform planului de învățământ pentru specialitatea "Finanțe și asigurări" unitatea de curs se studiază în decurs de 60 ore, dintre care 40 ore contact direct și 20 ore studiu individual, echivalente cu 2 credite.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs "*Relații valutar-financiare internaționale*" este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor în domeniul de formare profesională 412 Finanțe, activitate bancară și asigurări, în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, care vor activa în cadrul diverselor organizații economice în conformitate cu sarcinile de lucru.

Funcțiile de bază ale curriculumului:

- funcția didactică de desfășurare a procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ale procesului de predare-învățare-evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea "*Finanțe și asigurări*";
- membrilor comisiilor de evaluare și calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Scopul curriculumului. Unitatea de curs "*Relații valutar-financiare internaționale*" are drept obiective examinarea relațiilor valutare și decontărilor internaționale în ansamblul relațiilor economice, cunoașterea bazei legislative și normative cu cercetarea structurii și principiilor operațiunilor valutar-financiare și decontărilor internaționale, analiza cooperării operațiunilor valutar-financiare la nivel național cât și la nivel mondial. Scopul general al disciplinei constă în însușirea de către elevi a unui sistem de cunoștințe teoretice și practice privind mecanismele generale ale sistemului financiar-valutar, influența relațiilor valutar-financiare asupra economiei naționale, rolul lor în ajustarea acestei economii și integrării ei în economia mondială.

În structura fenomenelor economice din economia mondială un loc important îl ocupă fenomenul financiar-monetar. Relațiile valutar-financiare internaționale constituie o parte componentă a sistemului relațiilor economice internaționale și exprimă anumite rapoarte economice de schimb și transfer de creanțe care se desfășoară prin intermediul mijloacelor de plată și de credit internaționale, contribuind, astfel, la realizarea circuitului economic mondial dintre economiile naționale și diferite organisme internaționale.

Prin conținutul său unitatea de curs *"Relații valutar-financiare internaționale"* va contribui la formarea profesională a elevilor ca specialiști în domeniul finanțe și asigurări, capabili să aprecieze esența economică, rolul și funcțiile relațiilor valutar-financiare internaționale în condițiile globalizării și cooperării internaționale.

Studierea acestei unități de curs se bazează pe cunoștințele elevilor acumulate în cadrul unităților de curs ce în mod obligatoriu trebuie certificate până la demararea procesului de instruire la disciplina în cauză:

U.02.O.004 Bazele legislației

U.03.O.007 Dreptul afacerilor

F.04.O.011 Introducere în macroeconomie

F.04.O.013 Monedă și credit

S.05.O.021 Prețuri și tarife

S.07.O.025 Bazele funcționării piețelor de capital

S.07.A.033 Bazele activității bancare

Curriculumul cuprinde cinci unități de conținut: *conținutul și rolul relațiilor valutar-financiare internaționale, piața monetară internațională și modalitățile de plată internațională; piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar; echilibrul valutar și balanța de plăți externe, finanțarea și creditarea internațională.*

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs *"Relații valutar-financiare internaționale"* are un rol esențial în formarea specialistului din domeniul finanțe și asigurări, prin prisma faptului că totalitatea cunoștințelor obținute pe parcursul studierii disciplinei îi vor oferi elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete, de a soluționa probleme și situații de lucru, de a se integra profesional. Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes. Specialistul competent trebuie să abordeze problematici privind: conținutul și rolul relațiilor valutar-financiare internaționale, cadrul instituțional actual al RVFI, piața monetară internațională și modalitățile de plată internațională, piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar, echilibrul valutar și balanța de plăți externe, finanțarea și creditarea internațională. Totodată, integrarea Republicii Moldova în comunitatea mondială, participarea ei în diferite instituții internaționale, așa precum Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și altele, necesită cunoștințe speciale referitoare la procesele și legile de funcționare a piețelor valutare internaționale și piețelor de capital, care au apărut ca urmare a evoluției și au principii de construire de bază și caracter legitim de funcționare. Acestea și alte motive au stat la baza necesității și utilității unității de curs *"Relații Valutar-Financiare Internaționale"*.

Creșterea interdependențelor economice a atras după sine creșterea aportului relațiilor economice internaționale în dezvoltarea economiei naționale, acestea devenind obiect al preocupărilor organelor statale în organizarea și desfășurarea schimburilor. Sfera acestor relații s-a conturat ca un fenomen distinct în cadrul relațiilor economice internaționale. Acest fenomen se desfășoară pe un șir de piețe la nivel mondial, ce se intersectează, se influențează reciproc și se află în corelații. Anume sfera acestor relații a constituit o preocupare majoră și un obiect de cercetare pentru economiști.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi de un real folos în activitatea profesională a specialistului, în special, în ocupațiile legate de desfășurarea și promovarea relațiilor valutar-financiare internaționale.

Curriculumul este propus ca un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de predare-învățare-evaluare la unitatea de curs *"Relații Valutar-Financiare Internaționale"* în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și este conceput astfel, încât să permită profesorilor posibilitatea de a-și elabora o strategie eficientă de organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a unor abilități, valori și atitudini corespunzătoare provocărilor și cerințelor pieței muncii din societatea contemporană.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională.

Competențele profesionale din descrierea calificării:

CP1.1. Analiza pieței asigurărilor prin prisma indicatorilor de bază.

CP1.2. Documentarea operativă și corectă la instrumentarea dosarului de daună conform prevederilor legale.

Atribuții:

A2. Documentarea operativă și corectă a operațiunilor economico-juridice aferente activității societăților de asigurări.

A3. Identificarea strategiilor de promovare a produselor și serviciilor în vederea consilierii clienților.

Competențe profesionale specifice unității de curs *"Relații valutar-financiare internaționale"*:

CS1. Descrierea conținutului și rolului RVFI pentru economia națională și cea internațională.

CS2. Identificarea particularităților modalităților de plată internaționale.

CS3. Rezolvarea situațiilor-problemă specifice pieței valutare.

CS4. Explicarea procesului de realizare a echilibrului valutar și a factorilor care-l influențează.

CS5. Compararea formelor de finanțare și creditare internațională cu efecte benefice asupra dezvoltării economiei în ansamblu.

IV. Administrarea modului

Codul disciplinei	Denumirea unității de curs	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Lucrul individual		
				Prelegeri	Practică/ Seminar			
F.08.O.018	Relații valutar-financiare internaționale	VIII	60	30	10	20	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
Unitatea de învățare 1. Conținutul și rolul relațiilor valutar-financiare Internaționale	
UC1.Descrierea conținutului și rolului RVFI pentru economia națională și cea internațională	1.1.Relatiile economice internaționale: definire, evoluție, principii de funcționare. 1.2.Evoluția sistemului monetar internațional și european. 1.3.Cadrul instituțional actual al RVFI
Unitatea de învățare 2. Piața monetară internațională și modalitățile de plată internaționale	

UC2. Identificarea particularităților modalităților de plată internaționale	2.1. Piața monetară internațională: caracteristici, structură și operațiuni specifice. 2.2. Instrumentele specifice pieței monetare internaționale. 2.3. Principalele modalități de plată utilizate pe piața monetară internațională: acreditivul documentar; incasso-ul documentar; ordinul de plată; scrisoarea de garanție bancară. 4. DST-ul: caracteristici și rol.
Unitatea de învățare 3. Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar	
UC3. Rezolvarea situațiilor-problemă specifice pieței valutare	3.1. Piața valutară internațională: conținut, funcții și structură. 3.2. Operațiuni specifice pieței valutare internaționale. 3.3. Cursul valutar: concept, caracteristici, funcții și criterii de clasificare. 3.4. Metode de cotare. Tehnica stabilirii cursului valutar. 3.5. Factorii ce influențează asupra cursului valutar.
Unitatea de învățare 4. Echilibrul valutar și balanța de plăți externe	
UC4. Explicarea procesului de realizare a echilibrului valutar și a factorilor de influență	4.1. Echilibrul valutar: concept, trăsături, modele. 4.2. Balanța de plăți externe: definire și caracteristici. 4.3. Lichiditatea internațională: noțiuni și structură. 4.4. Formarea și utilizarea rezervei valutare internaționale.
Unitatea de învățare 5. Finanțarea și creditarea internațională	
UC5. Identificarea efectelor finanțării și creditării internaționale asupra dezvoltării economiei	5.1. Finanțarea internațională: concept, premisele apariției, operațiuni specifice și participanți. 5.2. Investițiile- formă a finanțării internaționale. 5.3. Creditul internațional: concept, elemente, participanți, funcții și criterii de clasificare. 5.4. Tehnica acordării, primirii și rambursării creditelor internaționale.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Conținutul și rolul relațiilor valutar-financiare Internaționale	8	4	2	2
2.	Piața monetară internațională și modalitățile de plată internaționale	10	6	2	2
3.	Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar	16	8	2	6
4.	Echilibrul valutar și balanța de plăți externe	14	6	2	6
5.	Finanțarea și creditarea internațională	10	6	2	2
	Total	60	30	10	20

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Evoluția cursului valutar și impactul acestuia asupra balanței de plăți externe	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 8

Produsele elaborate în cadrul studiului individual pot fi încărcate pe platforme online, inclusiv Google Classroom.

VIII. Lucrări practice recomandate

Pentru lecțiile practice/seminarele la această disciplină se recomandă rezolvarea situațiilor- problemă, studiilor de caz, dezbateri la diferite teme propuse de către profesor:

Nr.	Unitatea de învățare	Tema lucrării
1.	UÎ 1. Conținutul și rolul relațiilor valutare-financiare Internaționale	Instituțiile financiare internaționale: evoluția istorică și caracteristica lor.
2.	UÎ 3. Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar	Politica valutară a RM: scopuri și instrumente. Cursul de schimb în economia națională. Aprecierea și deprecierea monedei naționale:cauze, efecte și perspective.
3.	UÎ 4. Echilibrul valutar și balanța de plăți externe	Balanța de plăți și structura sa în RM. Politici de echilibrare a BPE și specificul acestora în economia națională. Comerțul exterior al RM.
4.	UÎ 5. Finanțarea și creditarea internațională	Atragerea investițiilor străine în economia națională

IX. Sugestii metodologice

Formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor poate fi realizată prin organizarea eficientă a procesului instructiv-educativ. Aceasta vizează în primul rând selectarea adecvată a metodologiei de instruire și formare. Tehnologii didactice aplicate în procesul instructiv-educativ vor fi indicate explicit în proiectele didactice elaborate de fiecare profesor în funcție de nivelul de pregătire și progresul demonstrat atât de grupa de elevi în ansamblu, cât și de fiecare elev în parte.

Setul de metode și tehnologii didactice aplicate de profesor în predarea unității de curs se vor axa pe particularitățile unității de curs, pe aspectele motivaționale ale elevului, pe accesibilitatea însușirii cunoștințelor și a formării de aptitudini.

În procesul didactic profesorul va utiliza mai multe metode și strategii didactice: exercițiile de încălzire; brainstormingul; proiectul; lectura anticipativă; cvintetul; portofoliul; lucru în grup; predarea reciprocă; diagrama venn; dezbateri; studiul de caz; exercițiul.

În contextul digitalizării procesului educațional vor fi valorificate instrumentele Google.

Astfel, în procesul de predare-învățare la disciplina *Relații valutar-financiar internaționale* pot fi utilizate următoarele metode didactice:

1. *Metode de comunicare orală*: descrierea, explicația, conversația euristică, discuția, etc.
2. *Metode de comunicare oral-vizuală*: instruirea cu ajutorul filmelor, tehnicilor audio-video.
3. *Metode de acțiune*: exerciții, elaborarea de proiecte etc.

Acestea sunt doar unele dintre metodele care pot fi utilizate de către profesor, acesta fiind în drept să le

extindă. Cadrul didactic va stabili coerența dintre competențele specifice unității de curs, activitățile și resursele de învățare, mijloacele și tehnicile de învățare.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs. Inițial se va începe cu o evaluare inițială a nivelului de cunoștințe din domeniul disciplinelor economice anterior studiate, ceea ce va permite o determinare a nivelului de pregătire a elevilor pentru această disciplină.

Pe parcurs se va aplica evaluarea formativă, prin probe verbale și scrise. Metodele utilizate vor fi orientate spre sporirea potențialului fiecărui elev și obținerea unor rezultate pozitive. Pentru fiecare metodă, profesorul va elabora instrumentele de evaluare adecvate.

Evaluarea finală va fi sub forma unui test scris sau examen oral, ce va cuprinde itemi care să scoată în evidență cunoștințele și abilitățile dobândite în rezultatul studierii disciplinei RVFI.

La elaborarea itemilor de evaluare formativă și finală, profesorul va ține cont de competențele specifice disciplinei.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptori de evaluare. Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze stăpânirea competențelor specifice disciplinei.

Nota finală la disciplina "*Relații valutare-financiare internaționale*" va fi calculată după o formulă ponderată, 60% reprezentând media notelor curente, iar 40% va fi nota obținută la examen.

Categorii de produse și procese pentru măsurarea competenței și criterii de evaluare a produselor:

Nr.crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exercițiu rezolvat	- Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea formulării concluziilor.
2.	Problemă rezolvată	- Înțelegerea problemei. - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. - Formularea concluziilor.
3.	Referat	- Corespunderea formulărilor temei. - Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse în discuție. - Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare.
4.	Studiu de caz	- Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. - Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. - Corectitudinea lingvistică a formulărilor, utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. - Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. - Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate.

Nr.crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
5.	Argumentare scrisă/orală	- Corespunderea formulărilor temei. - Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse în discuție. - Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare.
6.	Diagramă pe calculator	- Setarea datelor sursă în baza căroră se construiește diagrama. - Selectarea tipului și subtipului diagramei pentru a prezenta vizual datele sursă. - Adăugarea elementelor complementare, care facilitează citirea și înțelegerea diagramei (denumirile de axe, titlul diagramei, unitățile de măsură, etc.) și contribuie la explicitatea datelor, reprezentate grafic.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului

Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii vor constitui:

1. Sală de curs echipată cu proiector multimedia și ecran.
2. Notebook cu Office instalat pentru PPT și conectare la internet sau Wi-Fi.
3. Mobilier adecvat particularităților de vârstă ale elevilor.
4. Materiale didactice: acte normative în vigoare, fișe cu sarcini, hârtie poster A1, cretă colorată, fișe cu lipici, PPT, tablă etc.

XII. Resurse didactice recomandate elevilor

Nr. Crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
I. Acte normative			
1.	Legea privind reglementarea valutară nr. 62 din 21.03.2008. In: <i>Monitorul Oficial al R.Moldova. 2016, nr. 423-429 art. 496</i>	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135286&lang=ro#	nelimitat
2.	Hotărâre cu privire la poziția valutară deschisă a băncii nr. 126 din 28.11.1997. În: <i>Monitorul Oficial al R.Moldova. nr. 112-114 art. 198</i>	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114261&lang=ro#	nelimitat
3.	Hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare nr.29 din 13-02-2018. In: <i>Monitorul Oficial al R.Moldova. nr.68-76</i>	https://www.bnm.md/ro/contenut/regulamentul-privind-conditiile-si-modul-de-efectuare-operatiunilor-valutare-aprobat-prin-0	nelimitat
II. Lucrări științifice			
4.	BERDILĂ-CÂRLAN, A. <i>Relații valutare-financiare internaționale în scheme (planuri tematice, studii de caz, teste)</i> . Chișinău, Evrica 2006. ISBN 9975- 842-01-0	Biblioteca IP CEEF	11

Nr. Crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
5.	BORȘ, I. <i>Relațiile valutar-financiare internaționale ale R.Moldova</i> . Chișinău, ARC 1999. ISBN 9975-61-088-9	Biblioteca IP CEEF	4
6.	MOLDOVAN, D. <i>Relațiile economice externe ale R.Moldova</i> . Chișinău, ASEM1996.	Biblioteca IP CEEF	7
7.	FLORICEL, C. <i>Relații și tehnici financiar-monetare internaționale</i> . București 1994. ISBN 973-30-4012-6	Biblioteca IP CEEF	15
8.	FLORICEL CONSTANTIN. <i>Relații valutar financiare internaționale</i> . București 1998. ISBN 973-30-5813-0	Biblioteca IP CEEF	1
III. Alte surse de informații			
9.	Materialele Băncii Europene de Reconstrucții și Dezvoltare	www.ebrd.com	nelimitat
10.	Materialele Băncii Mondiale	https://www.worldbank.org/en/home	nelimitat
11.	Materialele Fondului Monetar Internațional	https://www.imf.org/en/Home	nelimitat
12.	Materialele Băncii Europene de Investiții	www.eib.org	nelimitat